

Małgorzata Schild, Klaudia Badzińska

Badania archeologiczne prowadzone na terenie województwa podkarpackiego w 2005 roku

W roku 2005 na terenie województwa podkarpackiego realizowano w zakresie ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego zadania wynikające z ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Prowadzono ratownicze badania wykopaliskowe, badania weryfikacyjne, nadzory archeologiczne oraz inspekcje konserwatorskie stanowisk wpisanych do rejestru zabytków i znajdujących się w ewidencji wojewódzkiej.

Prace archeologiczne przeprowadzono na 37 stanowiskach archeologicznych (por. tabela I) zagrożonych w wyniku realizowanych na ich obszarze inwestycji oraz w mniejszym stopniu przez czynniki naturalne.

Prace finansowane były ze środków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z siedzibą w Przemyślu, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Zarządu Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie, Marszałka Województwa Podkarpackiego, Burmistrza Miasta Jarosławia, Burmistrza Miasta Radymno, Gminę Krosno, Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjne w Przemyślu, Miejskie Przedsiębiorstwo Ciepłownicze w Przemyślu, Firmę AGRO-STYL oraz inwestorów prywatnych.

Ze środków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z siedzibą w Przemyślu ratownicze badania archeologiczne przeprowadzono na 11 stanowiskach archeologicznych.

W znacznej mierze były to kontynuacje prac z ubiegłych sezonów, prowadzone na stanowiskach o bardzo dużej wartości poznawczej.

Kontynuowano prace na rozległych osadach wielokulturowych w Czudowicach st. 2 i Łukawicy st. 22, na cmentarzyskach tarnobrzskiej kultury łużyckiej w Lipniku st. 5, Manasterzu st. 6 i Wierzawicach st. 18 oraz na cmentarzysku kultury przeworskiej w Prusieku st. 25. Kolejny sezon trwały badania na terenie zespołów zamkowych w Sanoku st. 1 i Przedmieściu Czudeckim st. 7.

W 2005 roku wznowiono również badania ratownicze na terenie grodziska Wały Królewskie w Trzcinicy st. 1, gdzie Muzeum Podkarpackie w Krośnie planuje budowę skansenu archeologicznego.

Ponadto ze środków konserwatorskich wykonano konserwację tkaniny grobowej z kościoła farnego pw. Świętej Trójcy w Krośnie i analizę antropologiczną szczątków ludzkich z Bazyliki pw. Ducha Św. w Przeworsku.

Do niewątpliwych sukcesów służby konserwatorskiej należy potwierdzenie miejsca pochówku Rafała Jakuba Jarosławskiego z Tarnowa i Jarosławia – Wielkiego Marszałka Koronnego, który zmarł ok. 1493 roku.

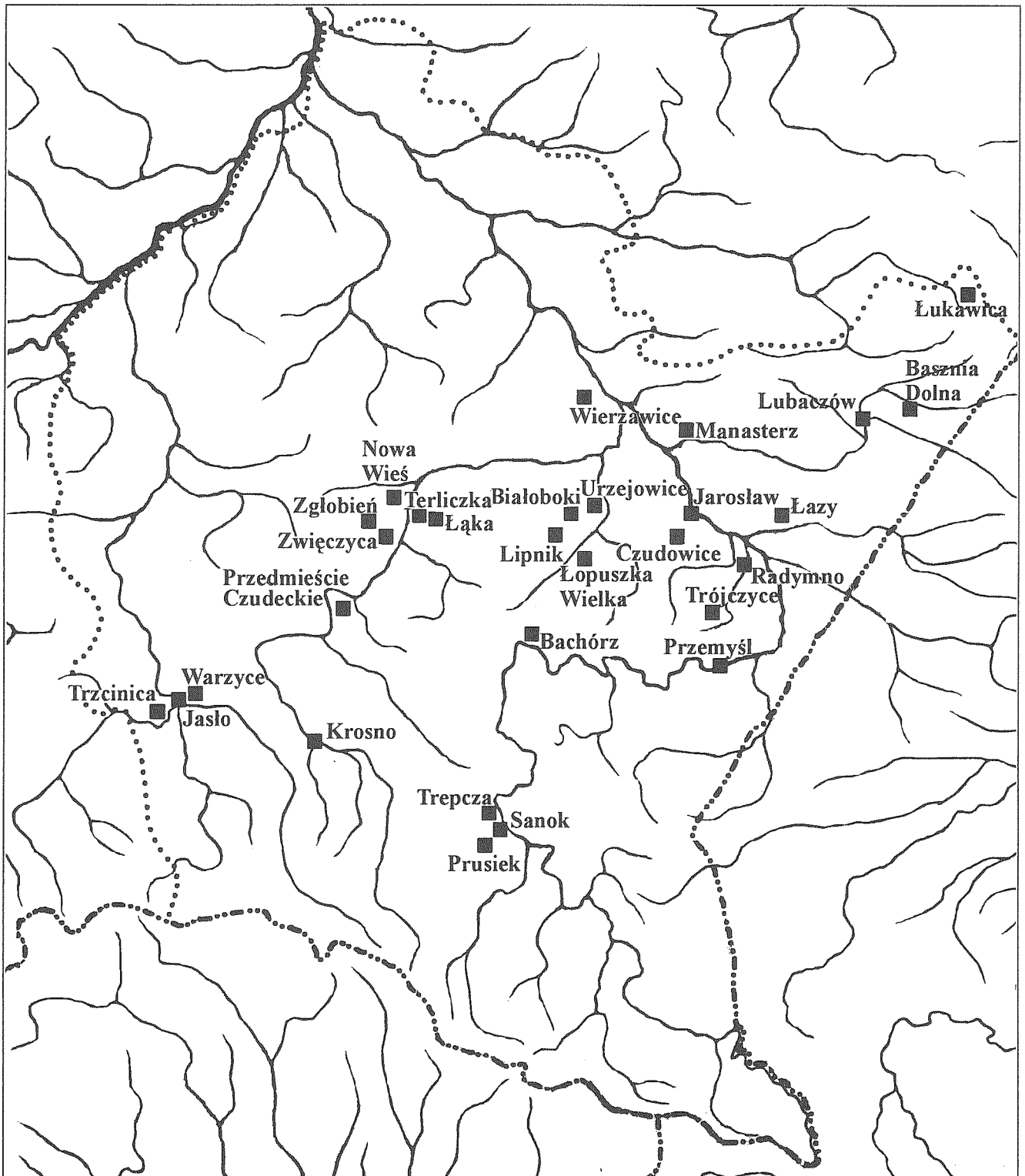
Rok 2005 zapisał się w historii archeologii podkarpackiej jako rok przełomowy w którym nastąpiło znaczne zwiększenie udziału środków inwestorskich na badania ratownicze w stosunku do środków konserwatorskich, a tym samym zdecydowana zmiana charakteru prowadzonych prac.

W sezonie badawczym 2005 rozpoczęto szerokoprzestrzenne badania wykopaliskowe na stanowiskach zagrożonych budową autostrady A-4 i przecinającej ją drogi ekspresowej S-19. Prace przeprowadzono na rozległych osadach wielokulturowych w Terliczce st. 4 i 5, Terliczce st. 1 – Łące st. 27 i Nowej Wsi st. 3,4. Badaniami szerokoprzestrzennymi objęto również st. 17 w Warzycach znajdujące się w obszarze planowanej drogi wojewódzkiej.

Badania ratownicze wyprzedzające inwestycje prowadzone były w Krośnie na st. 1, Jaśle st. 42 i w Przemyślu na Pl. Berka Joselewicza.

Prowadzono również badania archeologiczno-architektoniczne obiektów architektury – palatium wczesnośredniowiecznego w Przemyślu st. 1 i XVI w. dworu obronnego w Zgłobniu st. 2.

Wyniki badań zostały zaprezentowane w 2006 roku na konferencji sprawozdawczej w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.

Rys. 1. Miejscowości, w których prowadzono w 2005 roku badania archeologiczne wymienione w Tabeli I

Zestawienie stanowisk archeologicznych na których przeprowadzono badania i nadzory archeologiczne w 2005 roku

L.p.	Stanowisko	Gmina/Miasto	Charakter stanowiska	Chronologia Kultura	Rodzaj badań	Autor
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bachórz st. 16	Dynów	osada	EB, LT, OWR, WS	ratownicze	M. Parczewski
2.	Basznia Dolna st. 3	Lubaczów	osada	EB, WS, ON	ratownicze	M. Zielińska P. Kotowicz
3.	Białoboki st. 3	Gać	osada	EB, ON	ratownicze	W. Dragan
4.	Czudowice st. 2	Roźwienica	osada	TKŁ, OWR, WS	ratownicze	J. Kociuba
5.	Jasło st. 42	Jasło	osada	EB, HA	ratownicze	J. Gancarski
6.	Jarosław ul. Grodzka ul. Franciszkańska ul. Węgierska Pl. Św. Michała	loco	dzielnica staromiejska	WS, PŚ, ON	nadzory	J. Kociuba
7.	Krosno st. 1	loco	plac rynkowy	WS, PŚ, ON	ratownicze	A. Muzyczuk
8.	Lipnik st. 5	Kańczuga	osada, cmentarzysko	KT, TKŁ	ratownicze	W. Błajer
9.	Lubaczów st. 2	loco	osada, zespół zamkowy	P, WS, PŚ	ratownicze	M. Piotrowski
10.	Łazy st. 30	Radymno	cmentarzysko	TKŁ	ratownicze	P. Jarosz
11.	Łopuszka Wielka st. 2	Kańczuga	osada	KPL	ratownicze	R. Zych
12.	Łukawica st. 22	Narol	osada	EK, EB, OWR, WS	ratownicze	M. Piotrowski
13.	Manasterz st. 6	Wiązownica	cmentarzysko	TKŁ	ratownicze	K. Trybała
14.	Nowa Wieś st. 3, st. 4	Trzebowniko	osada	P, M, N, EB, WEŻ, WS	ratownicze	R. Zych
15.	Przemyśl st. 1	Przemyśl	palatium	WS	weryfikacyjne	Z. Pianowski
16.	Przemyśl st. 20	loco	wał	WS	ratownicze	Z. Pianowski M. Bober
17.	Przemyśl Pl. Berka Joselewicza	loco	staromiejski zespół urbanistyczny	PŚ, ON	nadzory	Ł. Rejniewicz
18.	Przemyśl Rynek ul. Grodzka	loco	staromiejski zespół urbanistyczny	PŚ, ON	nadzory	A. Kostek
19.	Przemyśl ul. Kościuszki Plac Dominikański ul. Grodzka	loco	staromiejski zespół urbanistyczny	Ś, ON	nadzory	M. Kośmider
20.	Przemyśl Rynek 14	loco	staromiejski zespół urbanistyczny	WS, Ś	nadzory	W. Poradyło
21.	Przemyśl ul. Słowackiego	loco	staromiejski zespół urbanistyczny	PŚ, ON	nadzory	M. Kośmider
22.	Przemyśl ul. Zamkowa 1	loco	osada zespół staromiejski dwór	WS, PŚ, ON	nadzory	Z. Pianowski M. Walaszek
23.	Przedmieście Czudeckie st. 7	Czudec	zamek	WS, PŚ	ratownicze	A. Lubelczyk
24.	Prusiek st. 25	Sanok	cmentarzysko	OWR	ratownicze	J. Rodzińska-Nowak
25.	Radymno ul. Cicha	loco	staromiejski zespół urbanistyczny	PŚ, ON	nadzory	B. Szybowicz
26.	Sanok st.1	Sanok	zamek	WS, PŚ	weryfikacyjne	M. Zielińska
27.	Trepcza st. 78	Sanok	punkt osadniczy	wielokult. EK-ON	nadzór	M. Zielińska
28.	Terliczka st. 4, st. 5	Trzebowniko	osada	P, M, N, EB, WEŻ, OWR, ON	ratownicze	W. Poradyło
29.	Terliczka st. 1 Łąka st. 27	Trzebowniko	osada	EK, EB, WEŻ, OWR, PS	ratownicze	S. Czopek

1	2	3	4	5	6	7
30.	Trójczyce st. 1 i 2	Orły	osada cmentarzysko	TKŁ, OWR	ratownicze	G. Kieferling
31.	Trzcinica st. 1	Jasło	grodzisko	OF, WS	ratownicze	J. Gancarski
32.	Urzejowice st. 1	Przeworsk	osada	WS	nadzory	J. Kociuba
33.	Urzejowice st. 8	Przeworsk	osada	WEB, WEŻ	nadzory	J. Kociuba
34.	Warzyce st. 17	Jasło	osada	EB, WS	ratownicze	W. Poradyło
35.	Wierzawice st. 18	Leżajsk	cmentarzysko	TKŁ	ratownicze	K. Ormian
36.	Zgłobień st. 2	Boguchwała	dwór obronny	PS, ON	sondażowe architekto- niczne	Z. Pianowski M. Bober
37.	Zwiężczyca st. 3	Boguchwała	osada	KCWR, KLW, EB	ratownicze	A. Pelisiak M. Dębiec A. Dzbyński

Skróty: EB – epoka brązu, EK – epoka kamienia, HA – okres halsztacki, KCWR – kultura ceramiki wstęgowej rytej, KLW – kultura lubelsko – wołyńska, KPL – kultura pucharów lejkowatych, KT – kultura trzciniecka, LT – okres lateński, OF – kultura Otomani, ON – okres nowożytny, OWR – okres wpływów rzymskich, M – mezolit, N – neolit, P – paleolit, PŚ – późne średniowiecze, Ś – okres średniowiecza, TKŁ – tarnobrzaska kultura łużycka, WS – wczesne średniowiecze, WEB – wczesna epoka brązu, WEŻ – epoka żelaza.